

SPELARIT 4/95

Helsingin pitäjän tanhuajat ja spelarit ry

JOULU ON JO OVELLA

Seuramme toimintavuosi 1995 on pian päättymässä. Takana on vilkas vuosi. Vastaanotimme keväällä ja alkukesästä kolme vierailevaa ryhmää, esiinnyimme vilkkaasti koko kesän, osallistuimme lasten Barnlekiin elokuussa ja syksy on kulunut ahkerasti harjoittellessa ja ensi vuoden koitoksiin valmistautuessa.

Ensi vuosi on nimetty kansanmusiikin ja -tanssin juhluvuodeksi, joten tapahtumia kansanmusiikin ja -tanssin parissa järjestetään entistä enemmän. Juhlavuodesta kerrotaan lisää toisaalla tässä lehdessä.

Syyskokous on valinnut johtokuntaan uusina tuoreita ajatuksia tuovina jäseninä Tarja Lahtisen ja Saija Tynkkysen. Erovuorossa olleista Raimo Behm valittiin jatkamaan johtokunnan jäsenenä.

Kiitän kaikkia syyskokouksessa mukana olleita ja yksityisesti yhteyttä ottaneita luottamuksesta tultuani valituksi puheenjohtajaksi vuodeksi 1996. Kiitos hyvästä yhteistyöstä myös tänä vuonna.

Hyvää joulua ja onnellista kansanmusiikin ja -tanssin vuotta 1996.

Paula Kaivosoja

OSTETAAN / MYYDÄÄN

Myydään:

Myydään naisten Koiviston puku, koko 38-40. Tiedustelut Terttu Arvaja, puh. 536 779.

Myydään naisten Helsingin pitäjän puvun takki, koko 38-40. Tiedustelut Terttu Arvaja, puh. 536 779.

Myydään naisten Helsingin pitäjän puvun takki, koko 38-40. Tiedustelut Hilikka Lyytikäinen, puh. 388 1731.

Myydään vaaleat tanhukengät, nro 38. Tiedustelut Riitta Kangas, puh. 847 563.

Ostetaan:

Ostetaan lasten pieniä tanhukengiä. Ota yhteys ohjaajiin.

SYYSKOKOUKSEN PÄÄTÖKSIÄ

Seuran syyskokouksessa 26.11. päätettiin vuoden 1996 toiminnasta ja valittiin johtokunta ja muut toimihenkilöt vuodeksi 1996.

Johtokunta

Paula Kaivosoja, puh.joht.	puh.359 661	puh.työ 507 6279
	NMT 9400-467 261	
Raimo Behm	puh. 833 383	NMT 949-218 733
Riitta Kangas	puh. 847 563	
Juha Karila	puh. 859 2970	
Tarja Lahtinen	puh. 878 6105	puh.työ 133 1434
Pentti Salonen	puh. 294 2282	
Saija Tynkkynen	puh. 876 4136	

Lapsi- ja varhaisnuorisotoimikunta:

Riitta Kangas, pj.	puh. 847 563	
Anni Jokinen	puh. 852 2057	
Sirpa Laakso	puh. 852 1693	
Matti Lankinen	puh. 852 1693	puh.työ 569 6829
	GSM 9400-422 417	
Jaana Salmivaara	puh. 346 1749	
Kati Taivainen	puh. 876 4316	GSM 940-554 6172
Maarit Vattulainen	puh. 876 9863	

Tanhutoimikunta:

Ulla Haaparinne pj, Raimo Behm, Hilding Haaparinne, Juhani Kaivosoja, Riitta Kangas ja Hilikka Lyytikäinen

Tiedotustoimikunta:

Mervi Myöhänen pj, Matti Lankinen, Markku Moilanen ja Veikko Turunen

Pelimannitoimikunta:

Veijo Honkanen pj, jäsenenä kaikki pelimannit

Tilintarkastajat:

Varsinaiset: Matti Lankinen ja Veikko Turunen

Varatilintarkastajat: Erkki Oksman ja Reino Toivoniemi

Päkaksen talotoimikunnassa Spelareita edustaa Veikko Turunen ja Isomyyrin talotoimikunnassa Riitta Kangas.

YHTEISTÄ POLKKARALLIA VUOSIKYMMENIEN AJAN

Syksyllä 1955 tuli uusi pari Drumsö Ungdomsföreningin kansantanssi-harjoituksiin Lauttasaareen. Tyttö oli tanhunnut ennenkin. Nyt hän oli saanut houkutelluksi myös sulhasensa mukaan.

Ulla ja Hilding Haaparinteen yhteinen kansantanssiharrastus on kestänyt 40 vuotta. Perusta sille luotiin jo 1940-luvun loppupuolella Tenholassa, jolloin molemmet oppivat tanssimaan sukulaisten opastuksella. Vanhempi väki arvosti tanssitaitoa, ja pitäjässä järjestettiin usein tansseja.

Vuosikymmenien kuluessa Ulla ja Hilding ovat olleet mukana monessa kansantanssiseurassa. Tanssin nälkää on voinut tyydyttää lukuisissa harjoituksissa ja esiintymisissä, ulkomaanmatkoilla ja kilpailuissa. Seuratoiminta on tuonut heille myös useita luottamus-tehtäviä.

Kansantanssihar-rastus sai uuden ulottuvuuden vuonna 1975. Tuolloin Hilding alkoi ohjata lasten harjoituksia. Kun Spelarit perustet-

Ulla ja Hilding pukemassa kolmehihaista paitaa.

tiin, myös Ulla aloitti ohjaamisen. Nykyisin he ohjaavat eri ryhmiä ja toimivat Svenska Folkdansringin Itä-Uudenmaan piiriohjaajina. Uusia ideoita ja virikkeitä on oltava aina etsimässä. Niitä on löytynyt esim. kursseilta, erilaisista tanssiesityksistä ja yhteistyöstä muiden ohjaajien kanssa.

Pitkän tanssitaipaleen huippuhetkiä on ollut Ullan ja Hildingin mielestä Polkkarallin voitto 1985. Hienolta tuntui myös oman ryhmän pääsy valiosarjaan luokituksessa. Mieleen on painunut omalla tavallaan Hälsinge Hambo -kilpailu Ruotsissa, 1500 osallistujan joukossa. "Se oli kaikkein kovin!"

Kansantanssin lisäksi Ulla ja Hilding ovat ehtineet harrastaa muitakin tanssin lajeja. Tuttuja ovat niin kilpatanssit, historialliset tanssit, square-

tanssit kuin monet ulkomaiset tanssitkin. Ne ovat kuitenkin tulleet ja menneet, vain kansantanssi on säilynyt vuosien saatossa. Lempi-tanssikin on helppo nimetä: se on molemmilla polkka.

Mikä pitää Ullan ja Hildingin kansantanssin parissa vielä 40 vuoden jälkeen? Ullan mielestä tanssi "pitää röörin auki" eli antaa aivoille työtä. Lisäksi siitä saa iloisen mielen. Hilding saa voimia harjoituksista, kun näkee, että porukka on innostunut. Palkitsevaa on huomata myös se, että on saanut jonkun oppimaan uutta.

Ulla ja Hilding viettivät 40-vuotispäivää tietysti tanssimalla harjoituksissa Isomyyrissä! He kiittävät ryhmää juhlasta ja saamistaan lahjoista vielä tämän haastattelun välityksellä.

Mervi Myöhänen

EINEN JA SIMON HÄÄT

Eine Mentu ja Simo Gröhn behmiläisistä viettivät häitään tunnelmallisessa Mommilan kirkossa lauantaina 28.10.1995. Hääjuhlaa vietettiin morsiamen kotona. Joukko behmiläisiä oli paikalla todistamassa onnellista tapahtumaa ja toivotamassa onnea riisien kera. Lahjaksi viemämme kehdon myötä toivomme seuraamme runsaasti lisää tulevaa tanhuujapolvea.

Paula Kaivosoja

Kultamerkkejä Spelari-pelimanneille

Kun Spelareiden toiminta vuonna 1982 alkoi, me pelimannit olimme mukana alusta alkaen. Aluksi toimittiin perustajajäsenten voimin. Juhannusaattona -82 tavattiin taas kerran Tarvon Pelimannit Seurasaarella. Tarvolaisia oli vain kolme, viulistit Veikko Lakkavaara ja Kauko Luukkonen sekä hanuristi Lauri Nevalainen. Sen illan aikana syntyi idea yhdistää Spelareiden ja Tarvon Pelimannien voimat.

Näin tulivat Spelareiden toimintaan mukaan erinomaiset velikullat Kauko ja Veikko. Kuluvan vuoden kesällä Savonlinnan SKY:n kesäjuhlilla heille molemmille myönnettiin Pelimannikillan kultainen ansiomerkki. Kuten nimikin sanoo, se annetaan ansioista. Ne Veikko ja Kauko ovat hankkineet tanhu- ja pelimannimuusiikin soittajina.

Seuraavassa kerron heidän taustojaan ennen Spelareihin liittymistä.

Veikko aloitti viulun soiton 18-vuotiaana ja meni heti tunnetun opettajan Sulo Hurstisen viulutunneille. Soitto-opinnot katkaisi sota, jonka aikana Veikko soitti aktiivisesti yksikkössään toimivassa korsuorkesterissa. Muina instrumentteina olivat hanuri ja trumpetti. Sodan jälkeen Veikon viulu unohtui pitkiksi ajoiksi seinälle. Se alkoi soida uudelleen vasta vuonna 1969, kun Veikko liittyi Tarvon Pelimanneihin.

Kauko aloitti soiton 10-vuotiaana isän pirtukanisterista tekemällä viululla. Viulun erikoisen materiaalin selittää se, että Kaukon isä oli seppä. Otelauta, kjelet,

talla ja jousi oli sentään hankittu Viipurista. Kauko on opetellut soitto- ja nuotinlukutaidon omin päin pohjana kansakoulussa mieleen jääneet Do, Re, Mi jne. 16-vuotiaana Kauko rakensi itselleen viulun. Käden taito oli kehittynyt mm. suksia tekemällä. Omatekoinen viulu hävisi sodan melskeissä. Kaukon yhtyesoitto alkoi vuonna 1961. Hän liittyi

Helsingin työväenopistolla toimineeseen pelimannipiiriin, jota veti Paavo Tamminen. Paavo Tamminen oli Tarvon Pelimannien perustaja ja pitkäaikainen johtaja sekä pelimannimusiikin tallentaja. Mainittakoon myös että Kauko aloitti silloin "lainaviululla", joka oli panttina lainasta.

Tarvon Pelimannien huippuhetkiä elettiin vuonna 1975. Yhtye sai Eurooppapalkinnon. Palkintoon kuului mahtavan seinäplakaatin lisäksi yhtyeen kahden viikon matka Lüneburgin nummille Saksaan. Matkan kuluista vastasi palkinnon perustaja, saksalainen liikemies Alfred Töpfer. Veikko ja Kauko olivat mukana tällä heille ikimuistoisella retkellä.

Jo Tarvon Pelimanneissa ollessaan sekä Kauko että Veikko toimivat myös tanhusoittajina. Veikko on soittanut tanhuja Seurasaressa ja edellä mainitun lisäksi Kauko muistaa soittaneensa sekä Karjalan Nuorissa Munkkivuoressa että Espoon Työväen opiston tanhupiirissä.

Kauko on saanut noin kymmenen vuotta sitten Pelimannikillan ansiomerkin tanhusoitosta.

Tanhuporukan kanssa Kauko oli matkalla myös Kanadassa. Sen matkan kohokohta oli radionauhoitus, jossa instrumentteina olivat Kaukon saha ja hanuri. Tuliaisiksi Kauko sai viulun paikalliselta viulunrakentajalta. Paluulennolla pohjoisnavan yläpuolella Kaukon mielessä alkoi hahmottua pelimannivalssi. Kotiin palattua hän kirjoitti sen nuotille ja nimeksi tuli Matkavalssi.

Molemmat kultamerkin saajat ovat kunnostautuneet pelimannimusiikin säveltäjinä. Meille tuttuja mm. Spelarikasetilta ovat Kaukon edellä kerrottu Matkavalssi ja Sahurin jenkka sekä Veikon Spelanmarssi ja Mustarastas. Viimeksi mainittu syntyi Veikon käydessä äitinsä haudalla Hietaniemessä. Hautuumaalla lauloi mustarastas. Kun syvenny kuuntelemaan, voi selvästi kuulla mustarastaan surumielisen huilun soivan kevätillassa.

Veikko on toimittanut Pelimannikillan kustantaman nuottikirjan Pelimannien kätköistä (1985). Siihen on koottu pelimannien pöytälaatikkosävellyksiä, jotka todennäköisesti ilman Veikon panosta olisivat unohtuneet pöytälaatikoihin. Sävellysten keruu ja nuotintaminen kesti 11/2 vuotta. Veikko on kirjoittanut nuotit käsin ja valvonut muun toteutuksen.

Näissä kultamerkin saajissa olemme oppineet tuntemaan kaksi persoonallisuutta. Kauko on ikuinen optimisti ja armoitettu jutun kertoja, joka osaa ulkoa kaikki tarvittavat tanhu- ja pelimannikappaleet. Veikko on hieno ja herkkä ihminen, taiteilija ja pelimanni.

Me kaikki spelarit ja tanhuajat onnittelemme kultamerkin saajia.

Eeva ja Veijo Honkanen

KANSANMUSIIKIN JA -TANSSIN VUOSI 1996

Kansanmusiikin Keskusliitto on nimennyt vuoden 1996 valtakunnalliseksi kansanmusiikin ja -tanssin vuodeksi. Perusteena valinnalle on se, että kansanmusiikki- ja kansantanssiala elää parhaillaan vahvaa nousun aikakautta. Tavoitteena on, että suomalainen kansanmusiikki ja kansantanssi esittäytyisivät koko laajuudessaan vuoden aikana.

Erilaisten kansanmusiikki- ja kansantanssitapahtumien lisäksi panostetaan myös koulutus-, tutkimus-, tallennus-, julkaisu- ja konserttitoiminnan kehittämiseen ja esilletuomiseen. Juhlavuoden kautta pyritään mm. nostamaan kansanmusiikin ja kansantanssin asemaa Suomessa, tuomaan alalle julkisuutta, tuomaan kansanmusiikki ja kansantanssi lähelle jokaista suomalaista ja nostamaan harrastuksen tasoa ja alan ammattilaisten toimintamahdollisuuksia.

Myös Helsingin pitäjän tanhuujat ja spelarit on mukana kansanmusiikin ja -tanssin vuoden toteuttamisessa. Avajaisviikonlopun lauantaina 20.1.1996 seuramme on päivällä mukana esiintymisissä Vantaalla sekä illalla toteuttamassa tanssitupaa yhdessä muiden vantaalaisseurojen kanssa.

Myös perinteinen Kevätpilkistys on osa juhluvuoden toimintaa. Lisäksi osallistumme muiden järjestämiin juhluvuoden tapahtumiin.

Paula Kaivosoja

Lasten ohjaajatilanne Hakunilassa

Kati Taivainen lähtee kevääksi opiskelemaan Yhdysvaltoihin. Kevätkaudella Katin ryhmiä ohjaavat Jaana Salmivaara ja Maarit Vattulainen. Harjoitukset ovat Hakunilan nuorisotilassa tiistaisin, Tuohiset (7-10 vuotiaat) klo 18.00 Jaanan ohjauksessa ja Tanssahtavat Töppöset (10-13 vuotiaat) klo 19.00 Maaritin ohjauksessa.

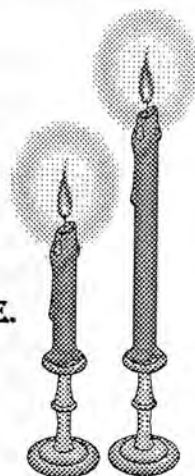
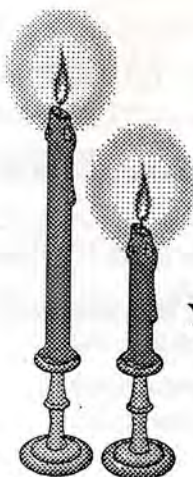
AIKUISRYHMIEN YHTEINEN

PIKKUJOULU

16.12.1995 KLO 18.00

KOLOHONGAN NUORISOTILA
VALKOISENLÄHTEENTIE 19
(ITÄ-HAKKILA)

MAKSA ILMOITTAUTUMISEN
YHTEYDESSÄ 5 MK OHJAAJALLE.

HYVÄÄ JOULUA
JA
TOIMELIASTA VUOTTA
1996!

TAPAHTUMAKALENTERI

- 12.12. Katin ryhmien pikkujoulu
 14.12. Jaanan ryhmän pikkujoulu
 14.12. Myyrmäen lapsiryhmien pikkujoulu
 16.12. Aikuisten pikkujoulu klo 18.00 Kolohongan nuorisotilassa os. Valkoisenlähteentie 19
 19.-21.1. Kansanmusiikin ja -tanssin vuoden avajaiset. Juhlavuoden lähtölaukaus koko maassa.
 Viikonloppuna esiintymisiä Myyrmäessä ja Tikkurilassa sekä aikuisilla että lapsilla.
 20.1. Tanssitupa Puistokulmassa klo 19.00. Opetetaan hamboa, masurkkaa, polkka ja sottiisia. Järjestetään yhteistyössä Vantaan Kansantanssijoiden kanssa.
 28.1. Kansantanssinäytös Järvenpää-talossa, UNsL
 25.2. Esiintyminen Suursuon vanhainkodilla (Kiireentuntuiset)
 9.-10.3. Vierailu Ruotsiin Hässelbyhyn
 15.3. Talvikatrilli, Kulttuuritalo, SNL
 17.3. Samuelin poloneesi, SKaL
 16.-17.3. Tanhukatselmus Anjalankoskella (Raimon ryhmä), SKY
 24.3. Kevätpilkistys Kilterin koululla klo 15.00. Aikuis- ja lapsiryhmät esiintyvät. Kahvitarjoilu ennen ohjelmaa klo 14-15
 4.-8.4. Tanhunopettajakoulutus alkaa. Hakuaika 29.2.1996 mennessä.
 26.5. UNsL 90v, Maakuntajuhla Myyrmäkihallissa

FSF	Finlands Svenska Folkdansring	p. 638 081
KN	Karjalainen Nuorisoliitto	p. 799.291
KNL	Kalevan Nuorten Liitto	p. 873 3077
KTNL	Kansantanssinuorten Liitto	p. 441 803
KTY	Kansantanssialan Yhteistyötoimikunta	p. 799 291
SETNL	Setlementtinuorten Liitto	p. 712 242
SKaL	Suomen Kansanmusiikkiliitto	p. 873 1320
SKY	Suomalaisen Kansantanssin Ystävät	p. 441 803
SNL	Suomen Nuorisoseurojen Liitto	p. 873 3077
UNsL	Uudenmaan Nuorisoseurain Liitto	p. 507 4472

SYKSYN 1995 VIIMEISET HARJOITUKSET

RAIMON ryhmä: torstaina 14.12.

MYYRMÄEN alkeisryhmä: perjantaina 15.12.

MYYRMÄEN jatkoryhmä: lauantaina 16.12.

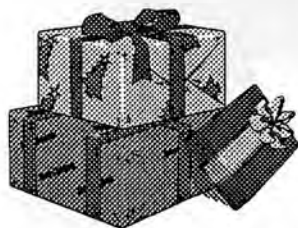
SENIORIT: keskiviikkona 13.12.

Lapsiryhmien viimeiset harjoitukset pikkujoulun merkeissä. Tonttuhattu päähän ja pientä naposteltavaa mukaan.

Myyrmäen lapsiryhmät: torstaina 14.12. Kaikki ryhmät klo 18.30

JAANAN ryhmä: torstaina ~~14~~¹².12. klo 17.00

KATIN ryhmät: tiistaina 14.12. klo 18.00

UUODEN 1996 HARJOITUKSET ALKAVAT

RAIMON ryhmä: torstaina 11.1. klo 19 Peltolan koulun auditorio.

MYYRMÄEN alkeisryhmä: perjantaina 12.1. klo 18.00 Myyrmäen järjestötila.

MYYRMÄEN jatkoryhmä: lauantaina 13.1. klo ~~15.00~~^{15.00} Myyrmäen järjestötila.

SENIORIT: keskiviikkona 10.1. klo 19.30 Peltolan koulun auditorio.

Myyrmäen lapsiryhmät: torstaina 11.1. Vikkelät klo 18.00, Tanhutatit klo 18.30 ja Tanhukat klo 19.15. Myyrmäen järjestötila.

JAANAN ryhmät: tiistaina 9.1. klo 18.00 Tuohiset ja torstaina 11.1. klo 17.15 Tallukat, Hakunilan nuorisotila.

MAARITIN ryhmä: tiistaina 9.1. klo 19.00 Tanssahtavat töppöset, Hakunilan nuorisotila.

Julkaisija:

Helsingin pitäjän tanhuujat ja spelarit ry / Tiedotustoimikunta

Kansikuva: Mervi Myöhänen